

Posolstvo Svätého Otca Františka na Svetový deň misií 2025

Misionári nádeje medzi všetkými národmi

Drahí bratia a sestry!

Na Svetový deň misií v Jubilejnom roku 2025, ktorého ústredným posolstvom je nádej (porov. Spes non confundit 1 – Nádej nezahanbuje – bola o vyhlásení jubilejného roku), som vybral toto motto: „Misionári nádeje medzi všetkými národmi.“ Upozorňuje to jednotlivých kresťanov i Cirkev, spoločenstvo pokrstených, na ich základné povolanie byť poslami a budovateľmi nádeje v Kristových šľapajach. Všetkým vám želim milostivý čas s verným Bohom, ktorý nás vo vzkriesenom Kristovi znovuzrodil „pre živú nádej“ (porov. 1Pt 1, 3 – 4). Zároveň by som chcel pripomenúť niektoré dôležité aspekty kresťanskej misionárskej identity, aby sme sa nechali viesť Božím Duchom a zahoreli svätou horlivosťou pre novú evanjelizačnú etapu Cirkvi, ktorá je vyslaná oživovať nádej vo svete, nad ktorým visia temné mraky (porov. encykliku Fratelli tutti, 9-55).

Keď slávime prvé riadne jubileum tretieho tisícročia po Veľkom jubileu 2000, upierame svoj pohľad na Krista, ktorý je stredom dejín, „ten istý včera i dnes a naveky“ (Hebr 13, 8). On v nazaretskej synagóge vyhlásil, že v „dnešku“ jeho historickej prítomnosti sa naplnili Písma. Zjavil sa tak ako ten, ktorého poslal Otec s pomazaním Ducha Svätého, aby priniesol radostnú zvesť o Božom kráľovstve a ohlásil „Pánov milostivý rok“ pre celé ľudstvo (porov. Lk 4, 16 – 21).

V tomto mystickom „dnes“, ktoré trvá až do konca sveta, je Kristus uskutočnením spásy pre všetkých, najmä však pre tých, ktorých jedinou nádejou je Boh. On počas svojho pozemského života „chodil, dobre robil a uzdravoval všetkých“ (Sk 10, 38) od zla a Zlého, prinavracajúc núdnym a všetkému ľudu nádej v Boha. Zakúsil aj všetky ľudské slabosti okrem hriechu, prežíval dokonca kritické chvíle – ako počas agónie v Getsemanskej záhrade a na kríži – ktoré mohli viesť až k zúfalstvu. Ježiš však všetko zveril Bohu Otcovi a s úplnou dôverou sa podriadil jeho spásnemu plánu pre ľudstvo – plánu pokoja pre budúcnosť plnú nádeje (porov. Jer 29, 11). Tak sa stal božským Misionárom nádeje, najvyšším vzorom pre všetkých tých, ktorí už stovky rokov uskutočňujú poslanie prijaté od Boha aj v ťažkých skúškach.

Pán Ježiš prostredníctvom svojich učeníkov, ktorých poslal ku všetkým národom a ktorých mysticky sprevádza, pokračuje vo svojej službe nádeje pre ľudstvo. Aj dnes sa skláňa ku každému chudobnému, utrápenému, zúfalému a zlom utláčanému človeku, aby mu „vyliat na rany olej útechy a víno nádeje“ (Prefácia „Ježiš Dobrý Samaritán“). Cirkev, spoločenstvo Kristových učeníkov – misionárov, poslušná svojmu Pánovi a Učiteľovi, v rovnakom duchu služby pokračuje v tejto misii a obetuje život za všetkých uprostred všetkých národov. Hoci musí čeliť na jednej strane prenasledovaniu, súženiam a ťažkostiam a na druhej strane vlastným nedokonalostiam a pádom spôsobeným slabosťami jej jednotlivých členov, neustále ju ženie Kristova láska, aby na tejto misijnej ceste pokračovala v jednote s ním a aby sa ako on a spolu s ním ujímala volania ľudstva, ba aj stonania celého stvorenstva, ktoré čaká na definitívne vykúpenie. Toto je Cirkev, ktorú Pán od vekov a navždy povoláva, aby kráčala v jeho šľapajach – „nie statická, [ale] misionárska Cirkev, kráčajúca s Pánom po

cestách sveta“ (Homília na svätej omši uzavierajúcej generálne zhromaždenie Synody biskupov, 27. 10. 2024).

Preto sa aj my cíťme podnietení k tomu, aby sme sa vydali na cestu po stopách Pána Ježiša a stali sa s ním a v ňom znameniami a poslami nádeje pre všetkých na každom mieste a v každej situácii, do ktorej nás Boh postavil. Nech všetci pokrstení, Kristovi učeníci – misionári, rozžiaria jeho nádej v každom kúte zeme!

2. Kresťania, nositelia a budovatelia nádeje medzi národmi

Kresťania sú povolaní nasledovať Krista Pána a odovzdávať radostnú zvesť tým, že sa budú podieľať na konkrétnych životných podmienkach tých, ktorých stretávajú, a tak sa stanú nositeľmi a budovateľmi nádeje. Pretože „radosti a nádeje, žalosti a úzkosti ľudí dnešných čias, najmä chudobných a všetkých, ktorí trpia, sú zároveň radosťami a nádejami, žalosťami a úzkosťami Kristových učeníkov a niet nič naozaj ľudské, čo by nenašlo ozvenu v ich srdciach“ (Gaudium et spes, 1).

Toto chýrne vyhlásenie Druhého vatikánskeho koncilu, ktoré vyjadruje cítenie a štýl kresťanských spoločenstiev v každej dobe, naďalej inšpiruje ich členov a pomáha im kráčať spoločne s ich bratmi a sestrami vo svete. Myslím najmä na vás, misionárov, ktorí ste sa na základe Božieho povolania vydali k iným národom, aby ste im zvestovali Božiu lásku v Kristovi. Ďakujem vám z celého srdca! Váš život je konkrétnou odpoveďou na poverenie zmŕtvychvstalého Krista, ktorý poslal svojich učeníkov hlásať evanjelium všetkým národom (porov. Mt 28, 18 – 20). Takto ste znamením univerzálneho povolania všetkých pokrstených, ktorí sa uprostred všetkých národov majú s mocou Ducha Svätého a každodenným úsilím stať misionármi veľkej nádeje, ktorú nám dal Pán Ježiš.

Obzor tejto nádeje presahuje pominuteľné svetské skutočnosti a otvára sa božským skutočnostiam, ktorých predchuť zakúšame už v prítomnosti. Ako pripomenul svätý Pavol VI., pokiaľ ide o spásu v Kristovi, ktorú Cirkev ponúka všetkým ako dar Božieho milosrdenstva, platí, že nejde len o „imanentnú spásu, t.j. o spásu podľa veľkosti hmotných a takisto i duchovných potrieb, ktoré sa [...] úplne stotožňujú s našimi pozemskými želaniami, nádejami, starosťami a zápasmi, ale ide zároveň aj o spásu, ktorá presahuje tieto hranice a završuje sa v spoločenstve s jedinou absolútnou bytosťou, čiže s Bohom. Je to teda transcendentná a eschatologická spása, ktorá začína už v tomto časnom živote, ale završuje sa vo večnosti“ (apošt. exhortácia Evangelii nuntiandi, 27).

Kresťanské komunity, oživované touto veľkou nádejou, môžu byť znamením novej ľudskosti vo svete, ktorý v tých „najrozvinutejších“ oblastiach vykazuje vážne príznaky ľudskej krízy: rozšírený pocit dezorientácie, osamelosť a opustenosť starých ľudí, chýbajúcu ochotu pomáhať tým, ktorí žijú vedľa nás. V technologicky najvyspelejších krajinách sa vytráca ľudská blízkosť: všetci sme prepojení, ale nie sme vo vzájomnom vzťahu. Posadnutosť efektívnosťou a pripútanosť k materiálnym veciam a ambíciám nás vedú k egocentrizmu a robia nás neschopnými altruizmu. Evanjelium prežívané v spoločenstve nám môže prinavrátiť integrálnu, zdravú a vykúpenú ľudskosť.

Preto znovu opakujem výzvu, aby sme konali skutky uvedené v bule o vyhlásení jubilea (7-15) a venovali pozornosť osobitne tým najchudobnejším a najslabším, chorým, starým, tým,

ktorí sú vylúčení z materialistickej a konzumnej spoločnosti. A to v Božom štýle, teda s blízkosťou, súcitom a nehou, pestovaním osobného vzťahu s našimi bratmi a sestrami v ich konkrétnej situácii (porov. apošt. exhortáciu Evangelii gaudium, 127-128). Často sú to totiž oni, ktorí nás učia, ako žiť s nádejou. Cez tento osobný kontakt im budeme môcť sprostredkovať lásku súcitného Pánovho srdca. Zakúsime, že „Kristovo srdce [...] je živým jadrom prvého ohlasovania“ (porov. encykliku Dilexit nos, 32). Čerpajúc z tohto prameňa môžeme jednoducho ponúkať nádej prijatú od Boha (porov. 1Pt 1, 21) a prinášať druhým rovnakú útechu, akou nás utešuje Boh (porov. 2Kor 1, 3 – 4). V ľudskom a božskom Ježišovom srdci chce Boh prehovoriť k srdcu každého človeka a všetkých pritiahnuť ku svojej láske. „Boli sme poslaní, aby sme pokračovali v tejto misii: byť znamením Kristovho srdca a Otcovej lásky, ktorá objíma celý svet“ (Prejav účastníkom generálneho zhromaždenia Pápežských misijných diel, 3. júna 2023).

3. Obnovme misie nádeje

Zoči-voči naliehavej potrebe misií nádeje v súčasnosti sú Kristovi učeníci povolaní stať sa najskôr „remeselníkmi“ nádeje a obnoviteľmi často roztržitého a nešťastného človečenstva.

S týmto cieľom je potrebné obnoviť v nás veľkonočnú spiritualitu, ktorú prežívame v každom eucharistickom slávení a najmä vo Veľkonočnom triduu, ktoré je stredobodom a vyvrcholením liturgického roka. Sme pokrstení vo vykupiteľskej smrti a zmŕtvychvstaní Krista, v Pánovej Veľkej noci, ktorá značí večnú jar dejín. Sme teda „ľuďmi jari“, s pohľadom vždy plným nádeje, o ktorú sa môžeme so všetkými podeliť, pretože v Kristovi „veríme a vieme, že smrť a nenávisť nemajú v ľudskej existencii posledné slovo“ (porov. Katechéza 23. augusta 2017). Preto z veľkonočných tajomstiev, ktoré sa uskutočňujú v liturgických sláveniach a vo sviatostiach, neustále čerpáme silu Ducha Svätého, aby sme horlivo, odhodlane a trpezlivo pracovali na rozsiahlom poli evanjelizácie sveta. „Vzkriesený a oslávený Kristus je najhlbším prameňom našej nádeje a jeho pomoc nám určite nebude chýbať pri uskutočňovaní misie, ktorú nám zveril“ (Evangelii gaudium, 275). V ňom žijeme a svedčíme o tejto svätej nádeji, ktorá je „pre každého kresťana darom a úlohou“ (Nádej je svetlo v noci, Vatikán 2024, 7).

Misionári nádeje sú muži a ženy modlitby, pretože „človek, ktorý dúfa, je človek, ktorý sa modlí“, ako zdôraznil ctihodný kardinál Van Thuan, ktorý si udržal nádej v dlhých útrapách väzenia vďaka sile, ktorú získal z vytrvanej modlitby a Eucharistie (porov. F. X. Nguyen Van Thuan, *Il cammino della speranza – Cesta nádeje*, Rím 2001, č. 963). Nezabúdajme, že modlitba je prvou misijnou činnosťou a zároveň „prvou silou nádeje“ (Katechéza 20. mája 2020).

Obnovme teda misiu nádeje, počnúc modlitbou, najmä modlitbou založenou na Božom slove a osobitne na žalmoch, ktoré sú veľkou symfóniou modlitby, ktorej skladateľom je Duch Svätý (porov. Katechéza 19. júna 2024). Žalmy nás vychovávajú k nádeji v protivenstvách, k rozpoznávaniu znamení nádeje a neustálej „misionárskej“ túžbe, aby bol Boh velebený všetkými národmi (porov. Ž 41, 12; 67, 4). Modlitbou udržiavame horieť tú iskru nádeje, ktorú v nás zapálil Boh, aby sa napokon mohla stať veľkým ohňom, ktorý osvecuje a zohrieva všetkých okolo nás, a to aj prostredníctvom konkrétnych činov a gest inšpirovaných samotnou modlitbou.

A napokon, proces evanjelizácie má vždy komunitný charakter, rovnako ako kresťanská nádej (porov. Benedikt XVI., encyklika *Spe salvi*, 14). Tento proces sa nekončí prvým ohlasovaním a krstom, ale pokračuje budovaním kresťanských spoločenstiev prostredníctvom sprevádzania každého pokrsteného na evanjeliovej ceste. V modernej spoločnosti nie je nikdy príslušnosť k Cirkvi ničím raz a navždy získaným. Preto je misijná činnosť odovzdávania a formovania zrelej viery v Krista „paradigmou každého diela Cirkvi“ (apoštolská exhortácia *Evangelii gaudium*, 15), diela, ktoré si vyžaduje spoločenstvo modlitby a činnosti. Chcem tu znova zdôrazniť, aká je dôležitá misionárska synodalita Cirkvi, a tiež služba pápežských misijných diel pri podpore misijnej zodpovednosti pokrstených a nových partikulárnych cirkví. A nabádam vás všetkých – deti, mladých, dospelých, seniorov – aby ste sa aktívne podieľali na spoločnom evanjelizačnom poslaní svedectvom svojho života a modlitbou, svojimi obetami a štedrosťou. Ďakujem vám za to!

Drahé sestry a bratia, obráťme sa k Márii, Matke Ježiša Krista, ktorý je našou nádejou. Jej zverujeme naše vrúcne želanie pre toto jubileum a pre nasledujúce roky: „Nech svetlo kresťanskej nádeje zasiahne každého človeka ako posolstvo Božej lásky adresované všetkým! A Cirkev nech je verným svedkom tohto ohlasovania v každej časti sveta!“ (bula *Spes non confundit*, 6).

V Ríme pri sv. Jánovi v Lateráne 25. januára 2025, na sviatok Obrátenia sv. Pavla, apoštola.

FRANTIŠEK